

család halála után a vá-
mege tiltakozása ellenére
visszaszerezte. Erőszakos
ember hírében állott: fenn-
maradt róla, hogy nem tu-
dott magyarul, és üldözte
a protestánsokat. Felesége
gróf Illésházy Franciska
(1740–1817). Házasságukból
14 gyerek született, de csak
7 maradt életben. A fiú
örökösök közül kettő érte
meg a felnőttkort. (II.) Bat-
thyány József (1770–1851)
Grazban született, életéről
keveset tudunk, még a róla
készült festmények is elkal-
lódttak. 1807-ben házasságot
kötött gyulakúti Lázár An-
nával (1786–1831). Mindkét
gyermekük Élesden szüle-
tett (Lajos 1810-ben, Ferenc
1815-ben), és az élesdi ka-

követett, hogy fia előran-
gú nevelésben részesüljön.
Az ifjú (III.) Batthyány
József 9 nyelven beszélt,
kiváló társasági ember

gróf 1872-ben Moson megye
főispánja lett. A család az
1873-as kolerajárvány ide-
jén nagy áldozatkészséget
tanúsított.

GRÓFI CSALÁDOK TÖRTÉNETE

1907-ben minden jel arra
utalt, hogy néhány évtizeddel
később, az örökösödés után
Élesd környékén vagyonsz-
zevonás történhet. 1907-ben
ugyanis a nagyobbik Bethlen-
lányt, Gabriellát (1888–1965)
feleségül vette ifj. gróf Zi-
chy Ödön (1874–1967), aki a
szomszédos, Körösgégyény és
Körösrév körüli birtok örököse
volt. Az első világháború azon-

ban mindent elsöpört. A Zichy-
birtokot Gheorghe Mateescu
havasalföldi bojár vásárolta
meg, míg az élesdi Bethlen-
vagyont a pestesi Iacob család
tulajdonába került.
A család Trianon után a csonka
Magyarországon, Visegrádon
telepedett le. Velük zárult le a
valaha Élesden élt grófi csalá-
dok érdekes, szerteágazó, 140
éves története.

elvált feleségétől, majd
1879-ben újranősült. A nála
7 évvel idősebb gróf Kornis
Antóniát, anyja volt társaly-
kodónőjét, egy ősi erdélyi
család elszegényedett tagját
vette el (érdekes adat: Kor-
nis Antónia Mezőtelegden
született).

A házasságkötés Kolozs-
váron történt, amikor is a
gróf az új feleség kedvéért
áttért a protestáns vallásra.
Döntése miatt kegyvesztett
lett: mind a katolikus egy-
ház, mind a császári udvar
visszavonta kitüntetésait,
és elmozdította hivatalából.
Ezek után, bizonyára anya-
gi megfontolásból feleségé-
vel együtt visszatért a kato-
likus hitre. Az új házasság-

irányítására. Végül a Bat-
thyány család egyik leg-
híresebb tagja lett: ő volt
Dr. Batthyány-Strattmann
László, a szegények orvosa
(1992-ben boldoggá avat-
ták). A sors fintora, hogy
1897-ben elhunyt, gyomor-
rákban szenvedő édesapját
is ő ápolta.

Gróf Bethlen Aladár

(III.) Batthyány József-
nek idős korában megnyug-
vást jelentett, hogy Vilma
lánya házassága révén az
élesdi vagyont méltó ke-
zekbe került. 1887-ben gróf
Batthyány Vilma (1867–
1951) Budapesten házassá-
got kötött Bethlen Aladár
(1854–1941) erdélyi gróffal.

40.000 koronát ajánlott fel,
amiből arra következethe-
tünk, hogy a gróf katoli-
kus volt. Nem így van: a
katolikus egyháznak nyúj-
tott támogatás a katolikus
feleséggel, Vilmával és
a házasság által szerzett
hatalmas vagyonnal ma-
gyarázható. Bethlen Ala-
dár gróf minden kétséget
kizáróan református volt,
ahogy azt az élesdi katoli-
kus anyakönyv bejegyzései
is tanúsítják (a Bethlen-lá-
nyok, Gabriella és Vilma
1888-ban és 1889-ben szü-
lettek). Az anyakönyvben
külön megemlítették, hogy
a szülők vegyes házasság-
ban élnek.

JEGYZET

Gyorshajtás

FÁBIÁN TIBOR

Már a harmincas éveimet
tapostam, amikor egy
őszi nekidurálás pár hónapos
eredményeként, megtanultam
vezetni. Addig csak gondolat-
ban fogtam a volánt. Második
egyetemi tanulmányaimat egy
amerikai református gyüleke-
zet támogatta, közben dolgoz-
tam is, és valahogy összegyűlt
az évek során az autóra a
pénz.

As zóta eltelt éppen négy év,
és a vezetés már a minden-
napok része lett. Elsősorban
szolgálatlalt, munkával kap-
csolatban kell napról napra
autóba ülni.

Az elején bizony nehéz
kértesek, no meg az autó
léttá kárát. Fel kellett hát

könnyű, de megállni bizony
nehéz.

Agyorshajtás
Amindannapjaink része.
Gondolom, sokan sorolhat-
nánk az útszakaszokat, az
utcákat: itt és itt állítottak
meg, ennyivel mentem,
amannyit fizettem. Érdekes:
beidegződés, vagy valami
rosszul értelmezett óvatosság
lenne? Mindenesetre, ahol
már megjártam, magyarul:
megállítottak gyorshajtásért,
ott szinte reflexből lassított...

Gyorshajtás. Ízelgessük
Kissé a szót. Mit jelent ez
a magunk életében? Az autó
és gázpedál nélküli életünk-
ben. Hol, miben hajtok túl
gyorsan az életben? Miben
kellene lassítanom?

tem a körvonalak, s a fontos
személyek is továtúnnek mel-
lőlem?

Egyházi ifjúsági alkalma-
inkon folytonosan visz-
sza kell térnünk oda, hogy:
kedves rohanó ifjúság, fiatal
barátaim, lassítsunk! Csak így
tudunk a másakra figyelni. Sőt,
magunkra is! Mert százhu-
szas tempónál s felette csak
a pörgést, zajt és sebességet
észlelni.

Agyorshajtásban mindig
Aott lapul a rizikó és a
kérdés: meg tudok-e állni? Ki
tudok-e szállni? Ezért, ha töb-
bet akarok látni a világból – a
másokéból és a magaméból,
lassítanom kell. Vagy éppen
megállnom, szemlélődnöm,
figyelnem. Azt, ami körülvesz.
Rácsodálkozni, meglátni.
Észrevenni. Betelni vele.

Elni.

Filozófiai est

2014. december 3-án, szer-
dán 18 órától a Partiumi
Keresztény Egyetem Filo-
zófiai- és kultúratudomá-
nyai tanszéke által szerve-
zett FILOZÓFIAI ESTÉK
keretében hármas könyv-
bemutatóra kerül sor a
Moszkva Kávézóban dr.
BOROS GÁBOR (ELTE,
Budapest) műveiből.

A könyvek, amelyek
bemutatóra kerülnek:
Szeretet és gyűlölet, un-
dor és gög. Érzelemfilo-
zófia a realista fenome-
nológiában. Szenvedély,
szerelem, narrációk. Filo-
zófiai és pszichológiai
tanulmányok. A szere-
tet/szerelem filozófiája.
Szisztematik-történeti

RÖVIDEN

Adventi vásárt tartanak szombaton

December 6-án, szombaton du. 15 órától, a
Nagyváradai Római Katolikus Székesegyház
előtti téren nyitja meg kapuit az első Adventi
Vásár, amelyre a családokat, gyermekeket,
szülőket, nagyszülőket, fiatalokat és időseket,
házasokat és özvegyeket hívnak és várnak
a szervezők, érdekesebbnél érdekesebb vá-
sári kínálattal, finomabbnál finomabb házi
készítményű karácsonyi süteményekkel, lélek-
felemelő adventi és karácsonyi muzsikával,
kézműves-foglalkozásokkal és zenetanulási
lehetőséggel.

A rendezvény főszervezője a Nagyváradai
Római Katolikus Püspökség. Közreműködnek
az „Élet autizmussal” Egyesület, az Egyház-
megyei Zeneközpont, a Szent László Iskola,
a Caritas Catholica, az Egyházmegyei Ifjú-
sági Központ, az Egyházmegyei Laikusképző
Központ önkéntesei. Egy igazán adventi han-
gulatú és karácsonyt előidéző hangulatban
eltöltendő délutánra hívunk meg mindenkit,
nemzetiségi, felekezeti hovatartozástól füg-
getlenül.

A felkínált termékeket, finomságokat ado-
mány ellenében el lehet vinni otthonainkba.
A vásárt az „Élet autizmussal” és az „Élet a
szegényekkel” intézmények is támogatták.